

Pla de Treball de l'SPC per al període 2023-2027

Proposta presentada per les persones integrants de la nova Junta Executiva de l'SPC al IX Congrés del Sindicat de Periodistes de Catalunya / Sindicat de Professionals de la Comunicació (SPC) i que va ser aprovada pels i les congressistes/ IX Congrés de l'SPC

La Junta Executiva escollida en el IX Congrés de l'SPC, del 4 de febrer de 2023, té uns reptes importantíssims davant seu donada la precària situació de la professió, tant en l'àmbit laboral com professional. En els seus 30 anys d'història, el sindicat ha anat definint el seu posicionament sobre la majoria de qüestions que ens afecten i tot i que sempre cal anar actualitzant-se i renovant-se, en aquests moments, el més important és tenir clar en quins terrenys hem d'intentar intervenir.

Són molts i diversos. I tots força rellevants en la nostra escala de valors. Però hem de partir del que ha dit la nostra afiliació en l'enquesta que la junta sortint va fer per conèixer la seva opinió sobre quines haurien de ser les prioritats del sindicat en els pròxims quatre anys. S'oferien dotze opcions. Segurament se n'haurien pogut posar més, però potser hauria difuminat les qüestions principals. Les respostes rebudes, per ordre de més a menys suport, indiquen:

- La lluita contra la precarietat laboral: salaris baixos, jornades llargues, excés de feina...
- La cobertura social dels i les periodistes a la peça, *freelance*, incorporant-los per llei al règim general de la seguretat social com amb altres col·lectius amb una organització de la feina similar i fixant als convenis i a la negociació col·lectiva les tarifes i les condicions de pagament.
- La defensa del periodisme de qualitat a partir de la regulació del dret a la informació de la ciutadania que estableixi els drets i deures dels i les professionals de la informació per tal que puguin garantir aquest dret.
- La defensa de la professionalitat i la independència dels mitjans públics de comunicació, i contra el control polític governamental.
- L'educació mediàtica a les escoles per lluitar contra la desinformació
- Igualtat absoluta en totes les condicions de treball entre homes i dones, barrar el pas a través de la negociació col·lectiva a qualsevol discriminació que pugui haver-hi. Reivindicar la perspectiva de gènere en els continguts informatius
- Denunciar el discurs de l'odi que es pugui fer des dels mitjans de comunicació
- La defensa dels drets d'autoria dels i les periodistes
- Mesures per conciliar la vida laboral i la familiar
- Que els i les professionals de la informació puguin treballar a la via pública en tota mena d'esdeveniments sense traves dels cossos policials
- La regulació de les pràctiques dels i les estudiants i establir als convenis mesures per evitar els abusos i l'aprofitament que en fan les empreses.
- La lluita contra l'assetjament sexual, especialment a les xarxes
- Tolerància zero amb l'assetjament laboral per part dels caps i/o de l'empresa

Aquest ordre no és gaire extrapolable a la realitat perquè el nombre de respostes a l'enquesta no ha estat gaire elevat. Però són relativament indicatives perquè reflecteix l'opinió de les persones que han contestat el qüestionari. Es constata que les diferents formes en què es presenta la precarietat laboral és el que més preocupa. Els 12 temes inclosos en l'enquesta com a eixos de treball de la futura junta han d'estar i estaran en el

pla d'acció de la gent que formem part de la candidatura que presenta aquest pla de treball. Com també ho estaran altres sobre els quals no es va consultar, però que formen part de la trajectòria del sindicat.

És cert que hi ha temes que estan interconnectats entre si, però, així i tot, val la pena fer-ne detall per separat. Els anirem llistant a partir de l'ordre sorgit de les respostes a l'enquesta i després hi posarem els que no van ser inclosos, però que, com dèiem, també són importants que els treballem. La numeració tampoc vol dir necessàriament que uns siguin més crucials que altres, perquè, en definitiva, la junta estarà formada per persones que s'ocuparan de les diferents facetes que afecten la tasca dels i les professionals de la informació.

1.– La lluita contra la precarietat laboral. Acció sindical.

La precarietat va en augment a la professió. La crisi i la pandèmia han provocat retallades salarials, acomiadaments, més càrrega de feina, pitjors condicions i menys contractació, entre altres efectes. És imprescindible fer front a aquesta realitat, potenciant l'acció sindical a les empreses, intentant millor la nostra força en els òrgans de representació sindical. La nostra intervenció als mitjans és ben valorada perquè la nostra experiència i coneixement en el sector és bàsica. Ho dèiem en el pla de treball que la Junta sortint va presentar fa quatre anys, i continuem dient-ho ara: Anirem presentant llistes a tot arreu on puguem en les eleccions sindicals que hi hagi als mitjans de comunicació amb l'objectiu de millorar la nostra presència i la nostra representació en tots els àmbits del sector. També continuarem promovent la tasca de les seccions sindicals com a manera de coordinar la nostra actuació i la nostra presència a les empreses. Basem la nostra tasca en la negociació per trobar les millors alternatives possibles. Allà on la negociació no avanci prou, haurem d'incentivar la mobilització per pressionar a la recerca dels consensos necessaris en benefici de tothom.

L'SPC reclamarà a les institucions públiques que a l'hora d'establir acords i convenis comercials amb les empreses propietàries de mitjans de comunicació prioritzin aquelles que demostrin documentalment que respecten els drets laborals del seu personal –tant el que està en plantilla com el que ho està en règim de col·laboració– i que descarti aquelles que tinguin pràctiques laborals lesives.

Un element important d'aquesta tasca per dignificar les condicions laborals en el periodisme és lluitar contra l'assetjament laboral per part dels caps i/o de l'empresa allà on es produeixin.

Estendre la radiografia feta als mitjans de comunicació a la situació que es viu als gabinets de comunicació.

2.– Cobertura social per a periodistes a la peça i 'freelance'. Autònoms/es en frau de llei

La incorporació del col·lectiu de periodistes a la peça i *freelance* al Règim General de la Seguretat Social serà un dels eixos principals de batalla en la lluita contra la precarietat laboral. L'SPC reivindicuem la regulació laboral del col·lectiu de col·laboradors i col·laboradores per acabar amb aquesta vergonya històrica. Es tracta, a més, d'un col·lectiu cada cop més feminitzat per la qual cosa les dones *freelance* acostumen a patir una doble discriminació. L'SPC, conjuntament amb la FeSP, treballarà per aconseguir la modificació de l'Estatut dels Treballadors perquè reconegui d'una vegada per totes la figura del periodista a la peça i s'elabori una [Llei de Drets Laborals del Periodisme](#) –que inclogui essencialment la inclusió de qui treballa a la peça–, més necessària que mai. A Itàlia i Suècia estan inclosos al conveni estatal, mentre que a [França](#) i Portugal hi ha vigents lleis que els donen una protecció social comparable a la de la gent en plantilla.

D'altra banda, si sempre ha estat un problema el gran nombre de professionals de la informació que treballen sense contracte perquè les empreses els tenen en frau de llei, des de la pandèmia, amb l'excusa del teletreball, aquesta situació s'ha agreujat encara més, ja que és més difícil detectar els casos irregulars. Cal, doncs, denunciar amb més força aquesta tendència, instant una actuació més decidida de la inspecció de treball.

3.- La defensa del periodisme de qualitat a partir de la regulació del dret a la informació de la ciutadania. Article 52

El dret a la informació de la ciutadania està reconegut a l'article 19 de la Declaració Universal dels Drets Humans, a l'article 20 de la Constitució espanyola, i a l'article 52 de l'Estatut de Catalunya. El desenvolupament legislatiu de l'article 52 de l'estatut ha estat una constant des de l'SPC des que l'estatut va entrar en vigor. Encara no ho hem aconseguit. Encara som lluny, però també és cert que la tasca duta a terme permet pensar que hi som més a prop. I hem de continuar insistint, sigui en solitari o conjuntament amb altres organitzacions. I així ho farem. Cal tenir present que de tots els drets reconeguts en una societat democràtica –salut, educació, habitatge, treball, justícia...– l'únic que encara no ha estat regulat a Catalunya –tampoc a Espanya– és el dret a la informació, fonamental perquè la societat pugui defensar la resta de drets. És imprescindible, com hi ha a altres països, una llei que estableixi els drets i deures dels i les periodistes per garantir plenament el dret a la informació de la ciutadania.

Defensar el dret a la informació de la ciutadania també inclou lluitar contra algunes pràctiques que malauradament sovintegen als mitjans de comunicació, com la proliferació del discurs d'odi en alguns continguts informatius. Continuarem denunciant-ho perquè són discursos que només busquen la divisió i la confrontació social i la discriminació de col·lectius i minories.

4.- Professionalitat i independència dels mitjans públics de comunicació.

És un àmbit en el qual no podem abaixar la guàrdia. Els mitjans públics tenen massa enemics, els que els gestionen de manera partidista i sectària, i els que voldrien que desapareguessin per tenir un mercat més gran per al seu negoci. Però són imprescindibles per a la societat i el deure dels governs de garantir el dret a la informació de la ciutadania converteixen els mitjans públics en una responsabilitat dels gestors polítics per mantenir-los i dotar-los de les suficients eines financeres i una governança democràtica allunyada del control polític. Com diem, «sense mitjans públics lliures, no hi ha democràcia».

En aquesta línia, la Junta Executiva de l'SPC impulsarà la creació d'un grup de Mitjans Públics propi, per tal que les persones afiliades al sindicat i altres que ho desitgin configuren un grup de treball sobre aquestes qüestions que, d'acord amb la Junta Executiva, impulsi les iniciatives i les accions oportunes per defensar uns mitjans públics al servei de la ciutadania, independents del poder polític i blindats de les ingerències partidistes i de les pressions dels diferents *lobbies* de poder.

5.- La lluita contra la desinformació. Educació mediàtica a les escoles

Les xarxes socials han estat utilitzades per diferents poders i *lobbies* polítics i econòmics per intoxicar el sistema de comunicació social. Per detectar les trampes que hi ha en la informació que rep una immensa part de la societat, cal promoure una educació mediàtica que ajudi les persones a detectar els continguts periodístics nocius. Per això és molt important introduir una assignatura d'educació mediàtica a l'ensenyament així com promoure la formació en aquest àmbit entre altres sectors de la població. L'SPC haurà de treballar en aquesta línia.

Justament, un dels projectes que s'hereten de la junta anterior va en aquesta línia. L'SPC ha signat un [conveni amb un institut de batxillerat artístic de l'Hospitalet](#) per tal que

alumnes d'aquest centre facin el nou logo del sindicat. A canvi, l'SPC farà sessions sobre desinformació, dret a la informació i periodisme.

6.– Igualtat en les condicions laborals. Perspectiva de gènere en els continguts

En els darrers quatre anys s'han obert línies de treball molt positives i insistirem en aquesta línia. Els nostres objectius són i no escatirem esforços per avançar:

- Igualtat absoluta en totes les condicions de treball entre homes i dones, barrar el pas a través de la negociació col·lectiva a qualsevol discriminació que pugui haver-hi.
- Reivindicar la perspectiva de gènere en els continguts informatius
- Tolerància zero amb l'assetjament contra dones periodistes, especialment a les xarxes i treballar amb altres organitzacions per coordinar esforços en aquesta línia.
- Mesures per conciliar la vida laboral i la familiar
- Des d'un punt de vista organitzatiu, cal treballar per potenciar la feminització del sindicat. Actualment, les dones només són una tercera part de l'afiliació i cal treballar per corregir-ho en un moment en què les periodistes ja són com a mínim la meitat de la professió.

7.– Drets d'autoria

L'SPC buscarà el suport d'experts per lluitar per la defensa dels drets d'autoria dels i les professionals de la informació. Les noves tecnologies han comportat canvis que cal tenir en compte, però cal continuar defensant que l'autoria continua corresponent als i les informadors/es i no pas a les empreses. La defensa d'aquests drets s'ha de fer en la negociació col·lectiva, als tribunals si cal i en l'exigència d'una normativa que els respecti, els promogui i els faci efectius. En aquest sentit, reclamem la urgent transposició a la legislació espanyola de les normatives europees en la matèria.

8.– Imatge i fotoperiodisme. Treballar a la via pública sense traves policials

Una part important de la problemàtica d'aquest col·lectiu –pèrdua d'ocupació, precarització i preus baixos i fins i tot ridículs per les imatges publicades– entronca en el que dèiem sobre periodistes a la peça i *freelance*. Però no és l'única. Per una banda, ens trobem que des dels mitjans de comunicació s'està menyspreant la fotografia en el periodisme, cosa que afecta de manera notòria i greu en la qualitat de la informació que s'ofereix a la ciutadania. L'SPC reivindica la importància del periodisme gràfic i donarà suport a les iniciatives que hi hagi en aquesta línia. Les noves tecnologies faciliten una certa polivalència, però la qualitat requereix especialització, coneixement i experiència

Una altra qüestió que provoca dificultats per a l'exercici del fotoperiodisme són les traves policials en la cobertura d'actes a la via pública i l'aplicació injusta i indiscriminada de la *Llei Mordassa*. En aquest sentit, reclamem que des d'Interior s'afronti de manera urgent la signatura del protocol que fa mesos està acordat entre la conselleria i l'SPC, el Col·legi de Periodistes i la Upifc perquè els i les professionals de la informació puguin treballar a la via pública en tota mena d'esdeveniments sense traves dels cossos policials. En aquesta línia, col·laborarem en totes les iniciatives que hi hagi per a la derogació de la *Llei Mordassa*.

9.– Regulació de les pràctiques dels i les estudiants

Treballar per establir als convenis col·lectius d'empresa i de sector mesures per evitar els abusos i l'aprofitament que en fan les empreses. Defensar una regulació que inclogui els criteris establerts pel sindicat i reflectits en [un acord entre els diferents actors](#) en aquest àmbit.

10.– Afiliació

La xifra d'afiliació fa temps que es mou al voltant de 660. Augmentar-la és imprescindible, és vital per a la supervivència del sindicat. És una tasca conjunta del conjunt de l'afiliació. Ara hi ha unes eines que fa uns anys no hi eren, però aquesta ha de ser una tasca transversal de la junta i de tot el sindicat. Sobretot hem d'intentar créixer en aconseguir que més dones periodistes i més periodistes joves s'incorporin al sindicat. Quan ja són com a mínim la meitat de la professió, només són la tercera part de l'afiliació.

11.– Assemblees anuals d'afiliats i afiliades. El Consell General. La vida interna al sindicat

Entre congrés i congrés, l'òrgan màxim del sindicat és l'Assemblea. Enguany incorporarem la possibilitat de fer-les al mateix de caràcter presencial i telemàtic per facilitar la participació de més membres del sindicat. Intentarem que serveixin –a banda de les qüestions estatutàries, com aprovar els comptes– per mantenir debats vius sobre les qüestions que més afecten la professió.

El Consell General és d'adscripció voluntària. Hi poden ser tots/es els/les afiliats/des que ho desitgin per col·laborar amb la junta en desenvolupar el pla de treball que surti del congrés o altres iniciatives que sorgeixin i que siguin d'interès per la professió. El Consell General és un òrgan assessor –les funcions de control les du a terme l'Assemblea– i la seva tasca és molt útil per guiar correctament la tasca de la Junta, col·laborant-hi en allò que sigui necessari i convenient. Des de la Junta s'ha de saber canalitzar i potenciar-/o perquè tot el sindicat en sortirà beneficiat. Proposarem als i les membres del sindicat en comitès d'empresa que en formin part perquè, entre altres coses, permet també està més informat del dia a dia del sindicat.

Mantindrem les dues trobades anuals que fa el sindicat per a l'afiliació, la que –abans de l'estiu– coincideix amb l'aniversari del sindicat, i la que es fa poc abans de final d'any com a rebuda al nou que ha de venir.

D'altra banda, l'SPC s'esforçarà a incrementar la seva afiliació per mantenir les quotes al sindicat com a base principal dels seus recursos econòmics. No obstant això, intentarà trobar altres vies de finançament per a l'impuls de projectes que siguin d'interès per al sindicat i per al conjunt de la professió i del sector.

Al marge d'això hem de corregir un dels dèficits que tenim que és la nostra estructura a les demarcacions. Des de fa anys, només hem tingut activa gràcies a les persones que se n'han ocupat la de Tarragona i hem de fer tots els esforços possibles per arribar a la resta. El primer esforç el farem a Girona on tindrem després de molts anys, una persona que intentarà que l'SPC tingui molta més presència en aquesta zona.

La dinamització la vida interna del sindicat, amb accions que ajudin a augmentar l'afiliació, necessita –tal com es va reconèixer a l'Assemblea d'Afiliats i Afiliades del 26 de novembre passat– una tasca professionalitzada al darrere, com en altres qüestions. Per això, caldrà buscar recursos per dotar-se d'una secretaria general tècnica o com si li vulgui dir a aquesta funció, per ocupar-se de *fer funcionar* millor el sindicat a les empreses i en els diferents col·lectius professionals. Però, per a això, caldrà obtenir els recursos necessaris per fer-ho.

12.– Periodistes joves

La Junta de l'SPC incorporarà per primera vegada una secretaria específica per a periodistes joves. L'objectiu ha de ser aconseguir que els i les joves que comencen la seva trajectòria professional trobin en el sindicat un espai de suport, d'assessorament i d'acció. Que es puguin impulsar iniciatives que permetin que aquests nous i noves periodistes trobin que el sindicat és una eina útil per a la seva tasca professional.

13.– Comunicació

En l'informe de gestió s'explicaven els problemes que va haver-hi en l'anterior mandat per fer una política de comunicació adequada. Hem de dir el mateix. Cal reforçar-la i potenciar-la, tant en l'àmbit intern com en l'extern. L'SPC ha elaborat un Pla de Comunicació, que ara cal executar. Des de la Junta s'ha d'impulsar, però segurament caldrà externalitzar algunes tasques si es vol ser eficient i metòdic en les accions comunicatives, ja que només amb voluntarisme arribarem a tot. L'SPC està present a Twitter, Facebook, Instagram, LinkedIn i Youtube. També disposa d'un canal de Telegram per informar l'afiliació, de moment de caràcter exclusivament intern. Així mateix, disposa d'una nova pàgina web des de 2021 a la qual cal donar molta més vida de la que ha tingut en els darrers temps. Cal aprofitar els projectes que s'executin per disposar de persones que s'ocupin d'aquestes tasques, d'acord amb la secretaria corresponent, la Junta i el Pla de Comunicació aprovat.

L'SPC ha desenvolupat en línies generals una política correcta de comunicats i així caldrà continuar en aquesta línia.

14.– Casa de la Premsa.

Formem part de l'Associació Casa de la Premsa, conjuntament amb altres entitats periodístiques i el moviment veïnal del barri. L'objectiu és aconseguir que l'Ajuntament de Barcelona impulsi com més aviat millor la reforma de l'edifici per donar-li els usos que reclamem d'aquesta entitat. Pel que fa al sindicat és convertir-lo en un centre on periodisme i ciutadania treballin plegats en la defensa i l'impuls del dret a la informació. Tot indica que en el pròxim mandat municipal, es durà a terme la rehabilitació de l'edifici i quan aquesta s'acabi caldrà pensar a donar-li el contingut per al qual s'ha impulsat aquest projecte.

15.– Federació de Sindicats de Periodistes (FeSP). FEP i FIP

La Federació de Sindicats de Periodistes forma part des del primer dia del projecte SPC. Molts/es companys/es treballen en empreses d'àmbit estatal i moltes normatives que afecten la nostra activitat també són a escala estatal. A través d'ella mantenim els vincles internacionals amb la Federació Europea de Periodistes (FEP) i amb la Federació Internacional de Periodistes (FIP).

La FeSP participa i té representació en cinc grups de treball de la FEP i en tres d'ells hi ha membres de l'SPC, participant en el grup de treball de freelance, el de gènere i diversitat i el de demandes SLAPP. L'SPC té cinc representants a la junta de la FeSP, que ara la nova junta haurà de confirmar.

16.– Formació

Ha estat una de les potes coixes en l'anterior mandat, però necessitem ser més actius en aquesta qüestió perquè hi ha afiliats i afiliades que ens ho demanen.

17.– Mitjans Comunitaris i Tercer Sector

L'SPC defensa la importància dels mitjans comunitaris i del Tercer Sector. No només defensa la seva mateixa existència sinó que reclama l'aplicació d'un marc normatiu que faciliti el seu desenvolupament. Això vol dir que des de l'administració pública s'arbitrarà un sistema perquè aquests mitjans puguin accedir a fonts de finançament en igualtat de condicions a altres operadors. Que un mitjà de comunicació no tingui ànim de lucre no vol dir que no estigui fet per professionals que han de treballar amb unes condicions laborals i professionals dignes que els permeti elaborar uns productes amb plena garantia de respecte als mitjans de comunicació.

El IX Congrés de l'SPC ratifica el que ha plantejat el sindicat en diferents ocasions en relació al repartiment de freqüències de l'espai radioelèctric de la necessitat de fer-ho en

igualtat de condicions per a tots els operadors, és a dir, un terç per al sector privat, un terç per al sector públic i un terç per a les entitats sense ànim de lucre.

18.– Mitjans locals

La comunicació local sempre ha tingut gran pes a Catalunya. El seu paper de tractar la informació de més proximitat a les persones ha propiciat l'aparició de molts mitjans locals a bona part del país, la majoria d'ells de titularitat pública. L'SPC sempre ha defensat que aquests mitjans s'havien de regir per les mateixes normes deontològiques i d'independència professional que qualsevol altre mitjà. En aquest sentit, ens refermem en el [Manifest Mitjans públics locals: democratització, professionalitat i estabilitat per garantir la qualitat](#), redactat el 2007 i actualitzat el 2011 en el qual es plantegen un seguit de mesures per tal que aquests mitjans compleixin amb la seva funció. Aquest manifest encara és plenament vigent i el tornarem a reivindicar davant les candidatures que es presentin en les eleccions municipals previstes per al pròxim mes de maig.

19.– Unitat d'acció amb altres associacions i organitzacions del sector

L'SPC va endegar fa anys una línia de treball i d'activitats en col·laboració amb altres entitats del sector. És el que hem batejat com a 'Comissió Periodigne' de la qual formen part l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya (ADPC), el Grup de Periodistes Ramon Barnils (GPRB), Solidaritat i Comunicació (SiCom), la Comissió 8-M de Comunicadores i Feministes i la Xarxa Europea de Dones Periodistes (XEDP) El sindicat mantindrà aquesta línia d'actuació intentant incorporar més associacions en aquest treball conjunt per a la millora del periodisme i la informació. L'SPC es compromet a desenvolupar els compromisos contrets amb aquestes associacions i a defensar les reivindicacions conjuntes que puguin haver-hi. En aquest sentit, l'SPC va assumir en l'anterior congrés el [pentadecàleg «15 accions per a un periodisme digne»](#), sorgit de l'Assemblea Oberta de Periodistes celebrada l'11 de novembre de 2017.

El sindicat promourà la unitat d'acció amb totes les organitzacions del sector en aquelles iniciatives en què es comparteixin objectius. En l'àmbit estrictament laboral, seguirem treballant amb la resta de sindicats, tant als comitès d'empresa com en iniciatives conjuntes per millorar les condicions dels treballadors.

20.– XXX Aniversari de l'SPC

L'SPC va néixer el 19-20 de juny de 1993. Enguany compleix, per tant, 30 anys. El IX Congrés assumeix com a punt de partida el programa elaborat per la Junta Executiva sortint tot i que encara no ha estat començat a desenvolupar.

Aquesta proposta de pla de treball presentada per les persones integrants de la candidatura a la Junta Executiva que es va presentar al IX Congrés del Sindicat de Periodistes de Catalunya / Sindicat de Professionals de la Comunicació (SPC) ha estat aprovada pels afiliats i afiliades que hi van assistir.

Barcelona, 4 de febrer de 2023